

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 887

van **ADELINE BLANCQUAERT**

datum: 16 juni 2023

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Actieplan jeugddelinquentie - Acties

Om jeugdcriminaliteit strenger te bestraffen, werd een Vlaams actieplan jeugddelinquentie uitgerold. In het actieplan worden 25 acties vooropgesteld, gaande van preventie over opsporing tot bestraffing.

1. Actie 7 betreffende het invoeren van verjaringstermijnen: hier wordt omschreven dat er tussen Agentschap Opgroeien en het agentschap Justitie en Handhaving een samenwerkingsprotocol wordt gesloten, zodat de justitiehuisen de intussen volwassen geworden daders ook verder kunnen opvolgen, indien nodig.

Wanneer zal dat samenwerkingsprotocol worden gesloten?

2. Bij actie 8 betreffende het in uitvoering brengen van de terbeschikkingstelling staat het volgende geformuleerd: "De terbeschikkingstelling van de jeugdrechtsbank neemt een einde op het ogenblik dat de delictpleger de volle leeftijd van 25 jaar heeft bereikt. Nadien kan de terbeschikkingstelling verder uitgevoerd onder toezicht van de strafuitvoeringsrechtbank. Hiervoor zullen samenwerkingsprotocollen worden afgesloten met het federale niveau alsook tussen het Agentschap Opgroeien en het Agentschap Justitie en Handhaving in functie van opvolging en begeleiding."

Welke samenwerkingsprotocollen worden er concreet gesloten? Wanneer wordt daarover overlegd met het federale niveau? Wat is de termijn waarbinnen de verschillende samenwerkingsprotocollen worden gesloten? Graag een overzicht per protocol.

3. Bij actie 8 staat ook nog het volgende: "We zorgen er ook voor dat een terbeschikkingstelling tot uitvoering kan worden gebracht, en in sommige gevallen zelfs verplicht moeten worden opgelegd. Tevens breiden we de lijst van misdrijven uit waarvoor de jeugdrechter een terbeschikkingstelling kan opleggen."

Welke extra misdrijven zullen aan die lijst worden toegevoegd? Graag enige onderbouwing. Wanneer zullen ze concreet worden toegevoegd?

4. Bij actie 10 wordt het volgende geformuleerd: "We onderzoeken of het wenselijk is om de procedure voor uithandengeving te verstrengen bij de zwaarste feiten zoals moord, verkrachting en recidive voor geweldsdelicten, en wat daartoe desgevallend de juridische opties zouden zijn. We gaan hierover in overleg met de magistratuur."

Wanneer zal het overleg concreet plaatsvinden?

5. Actie 12 omvat het inzetten op vrijetijdsaanbod als standaard voorwaarde bij jeugddelinquentie. Daarvoor kan een beroep gedaan worden op gespecialiseerde organisaties die bijvoorbeeld onthemingstochten/bootcamps, ervaringsgerichte

projecten en innovatieve projecten voor jongeren aanbieden, sportlessen aan jongeren uit achtergestelde buurten enzovoort.

Zal daarvoor een concrete lijst opgesteld worden? Met welke organisaties zal er samengewerkt worden? Welk budget wordt ervoor uitgetrokken? Van waar zullen de fondsen precies komen? Wat wordt er net verstaan onder een bootcamp? Graag enige verduidelijking.

6. Zowel minister Crevits als minister Demir is coördinator van het actieplan.
Hoe zal de afstemming tussen beide ministers exact gebeuren?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (830), Zuhair Demir (887).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 887 van 16 juni 2023

van **ADELIN BLANCQUAERT**

1. Deze actie houdt een wijziging aan het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht in. De teksten werden op 7 juli 2023 een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Hierbij zorgden we als eerste stap voor een decretale basis voor het uitwisselen van gegevens tussen het Agentschap Opgroeien en het Agentschap Justitie en Handhaving, zodat de justitiehuizen indien nodig de intussen volwassen geworden daders verder kunnen opvolgen. Het traject van het samenwerkingsprotocol kan dus na deze eerste goedkeuring van start gaan en zal afgerond zijn tegen de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet.
2. De decretale aanpassing om de terbeschikkingstelling in uitvoering te brengen zat eveneens in het wijzigingsdecreet dat op 7 juli 2023 voor een eerste keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit is een eerste stap om dan verder – zoals ook voorzien in het decreet – een samenwerkingsprotocol met de federale overheid af te sluiten. Het samenwerkingsprotocol heeft dan als voorwerp de aspecten die noodzakelijk zijn in de uitvoering, bijv. de overdracht naar de strafuitvoeringsrechtbank, de uitvoering van bepaalde reacties, in overleg met de federale overheid te regelen. Hetzelfde geldt voor de start van het samenwerkingsprotocol tussen Agentschap Opgroeien en Agentschap Justitie en Handhaving, waarbij de justitiehuizen dan zullen instaan voor de verdere opvolging.
3. Ook hier verwijzen we naar het wijzigingsdecreet zoals door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd. Het decreet van 2019 voorzag een terbeschikkingstelling van max. 10 jaar voor feiten die strafbaar zijn voor 20 jaar opsluiting of meer. Met het wijzigingsdecreet maken we een terbeschikkingstelling van 10 jaar mogelijk voor feiten die strafbaar zijn met 3 tot 15 jaar opsluiting, en een terbeschikkingstelling van 15 jaar voor feiten die strafbaar zijn met 15 jaar opsluiting en meer.
4. Het klopt dat actie 10 een actie is die gekoppeld is aan verder onderzoek. In het kader van het actieplan vond er al een eerste overleg plaats met de jeugdmagistratuur – zowel het openbaar ministerie als de zetel. Tijdens dit eerste overleg kwam ook actie 10 aanbod. Gezien de veelheid aan acties die toen werden besproken, behoeft dit nog verdere verdieping, dat gezien de verscheidene verlofperiodes van zowel de magistratuur als andere diensten, na het reces verder zal opgenomen worden.
5. Nu doen de rechters ook al vaak beroep op waardevolle, activerende projecten, initiatieven,... vaak laagdrempelig en in de buurt van jongeren. Sommige van deze waardevolle projecten worden gefinancierd in het reguliere aanbod (zowel lokaal, binnen Jeugd, Sport, Welzijn,...). We gaan nu het gehele aanbod inventariseren en de mogelijke lacunes en sterktes oplijsten. Daarbij wordt ook gekeken naar *good practises* in het buitenland, maar deze moeten nog concreet vorm krijgen. Ondertussen werd wel al in de memorie van het voormelde wijzigingsdecreet nogmaals benadrukt dat het hierbij kan gaan om gespecialiseerde organisaties die bijvoorbeeld ontheemdingstochten/bootcamps organiseren, ervaringsgerichte projecten en innovatieve projecten voor jongeren aanbieden, sportlessen aan jongeren uit achtergestelde buurten, enz., zodat dit duidelijk omschreven is voor de jeugdrechter.

6. Zoals u weet, zijn er samenwerkingsafspraken in het kader van de implementatie van het jeugddelinquentierecht. Deze werden begin deze legislatuur in een protocol gegoten. Er is structureel en periodiek overleg met mijn collega minister van Welzijn. Rond de lopende acties – zie o.a. vraag 1 en het wijzigingsdecreet – nemen we sowieso altijd gezamenlijk initiatief. Verder zijn een aantal acties ook de bevoegdheid van collega-ministers binnen de Vlaamse Regering. Als coördinerende ministers zullen we de voortgang van de acties opvolgen en daar waar verder overleg of onderzoek nodig is dit samen initiëren.